

Temeljem članka 55. i 56 Statuta Doma za odgoj djece i mlađeži – Pula od 2016. godine, ravnateljica Doma za odgoj djece i mlađeži Pula, dana 18. ožujka 2019. godine donosi

ETIČKI KODEKS DOMA ZA ODGOJ DJECE I MLADEŽI PULA

I. Opće odredbe Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

(1) Ovim se Etičkim kodeksom određuje etičnost kao skup načela, prava i obveza kojima se uređuju međuljudski i profesionalni odnosi između radnika i svih korisnika usluga Doma za odgoj djece i mlađeži Pula (u dalnjem tekstu Doma).

(2) Etička načela utvrđena ovim Etičkim kodeksom predstavljaju minimalni zajednički sustav vrijednosti koje radnici i svi korisnici usluga Doma moraju usvojiti kao vlastita načela i osobni kriterij ponašanja.

(3) Temeljne vrijednosti jesu: poštjenje, izvrsnost, sloboda, međusobno uvažavanje, ljudsko dostojanstvo, osobna odgovornost.

(4) Primjena ovog kodeksa pretpostavlja dobru namjeru, objektivnu i poštenu prosudbu, a odnosi se na radnike i sve korisnike usluga Doma.

(5) Osobna je odgovornost i zadaća svakog radnika ostvarenje najviših etičkih standarda osobnog ponašanja. Dužnost mu je poticati etičko ponašanje kod svojih korisnika, suradnika i kolega. Njegova je dužnost savjetovati se s kolegama oko etičkih dvojbi. Svaki radnik u svom djelovanju nastupa kao nezavisna osoba te dopunjava i oplemenjuje pravila dana ovim Etičkim kodeksom osobnim sustavom humanih vrijednosti, vlastite kulture i životnog iskustva.

(6) Etički kodeks podložan je izmjenama i dopunama u skladu s razvojem djelovanja Doma.

(7) Izrazi koji se u ovom etičkom kodeksu koriste za osobe u muškom rodu neutralni su i odnose se jednakno na muške i ženske osobe.

Članak 2.

(1) Etički kodeks Doma sadrži moralna načela i načela profesionalne etike sukladno kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Doma.

(2) Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici Doma, ali sudjeluju u njezinu radu i djelovanju (primjerice s ovim načelima treba upoznati roditelje, skrbnike i obitelj korisnika, volontere, studente na praksi, stažiste i druge).

(3) Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Doma i načela slobode profesionalnog rada te čuvanja dostojanstva i ugleda Doma.

Cilj i svrha Etičkog kodeksa

Članak 3.

(1) Cilj je Etičkoga kodeksa stvaranje ozračja u kojem je svim osobama zajamčen razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sloboda u stupnju u kojem ne ograničava slobodu drugih osoba. Etički kodeks promiče pozitivno ozračje u kojem svi radnici Doma u obavljanju svoje djelatnosti čuvaju ugled i dostojanstvo svoje profesije te se odgovorno i etički odnose prema korisnicima, njihovim roditeljima i obiteljima, svojim kolegama i ostalim građanima koji surađuju s Ustanovom ili dolaze u kontakt s njom.

(2) Svrha je Etičkog kodeksa utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Doma u najširem smislu. Promicanje etičkih vrijednosti i etičkog ponašanja u ovom kontekstu – obveza je svih radnika Doma, korisnika, roditelja i obitelji korisnika i ostalih zainteresiranih osoba koji su korisnici usluga Doma.

Članak 4.

Svi korisnici, roditelji i obitelji korisnika te druge zainteresirane osobe za rad Doma bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Doma.

Članak 5.

Radnici Doma, korisnici, roditelji i obitelji korisnika te druge zainteresirane osobe za rad Doma dužni su, u obavljanju svojih poslova, pridržavati se odredaba ovoga Etičkog kodeksa.

II. Temeljna načela i pravila etičkog kodeksa Doma

Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Članak 6.

Dom svakom radniku i korisniku usluga Doma osigurava ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Doma te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 7.

Svi radnici Doma, korisnici i njihovi roditelji trebaju biti poštovani kao osobe – u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim radnicima Doma korisnicima i roditeljima korisnika mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo jednakosti, pravednosti i međusobnog uvažavanja

Članak 8.

(1) Svaki radnik Doma, korisnik i njegov roditelj trebaju se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Dom je dužan osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti kao najviše vrednote ustavnog poretku Republike Hrvatske.

(2) Radnik Doma je dužan poštivati osobnost korisnika, kolega, roditelja korisnika i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orientaciju, rodni identitet, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, imovno stanje, dob, obrazovanje, društveni položaj, članstvo u sindikatu, političku opredijeljenost te trudnoću.

(3) Radnici Doma ne smiju zloupotrijebiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječi na etično i profesionalno obavljanje radnih obaveza.

(4) Kriterij vrednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

(5) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašteni položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Načelo profesionalnosti

Članak 9.

- (1) Od radnika Doma očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema korisnicima, kolegama, roditeljima korisnika i ostalim suradnicima. U svojem djelovanju radnici Doma slijede načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.
- (2) Obaveza je radnika Doma poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te stalnog stručnog usavršavanja.
- (3) Svi radnici Doma trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se kloniti procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takvih procjena.
- (4) Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Doma treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Domu i zajednici.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 10.

- (1) Svi radnici Doma poštuju sve pravne postupke koji se tiču njihovih obaveza kao radnika Doma.
- (2) Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela etičkog kodeksa, radnici rješavaju unutar Doma dogovorno.

Načelo mirnog suživota u Domu

Članak 11.

- (1) Obveza je radnika Doma svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Domu.
- (2) Neprihvatljivo je svako neprimjerno ponašanje (uznemiravanje) i diskriminacija prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin kojima se ponižava ili vrjeđa druga osoba, osobno dostojanstvo, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvaliteta života te osobe.
- (3) Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti, ili koju drugu osobu zastrašuje, vrjeđa ili ponižava.
- (4) Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje. Spolno uznemiravanje je specifičan oblik uznemiravanja koji uključuje izostanak pristanka, ponavljanje neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljanje neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orientaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvrjedljiva i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta. Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja jer i samo predstavlja ozbiljno kršenje Etičkoga kodeksa.
- (5) Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa.
- (6) Svaki oblik uznemiravanja kojeg je počinio radnik Doma, korisnik, roditelj ili skrbnik korisnika treba prijaviti nadležnoj instituciji.

Načelo objektivnosti i nepristranosti

Članak 12.

(1) Radnici Doma i korisnici trebaju težiti objektivnosti i nepristranosti te ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i u djelatnosti koju obavljaju.

(2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega radnika Doma treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljanje djelatnosti ili profesionalne obaveze.

Načelo autonomije rada

Članak 13.

Svaki radnik doma ima pravo na profesionalnu autonomiju, ali unutar okvira zakona i propisanih ciljeva djelatnosti.

Načelo poštenja u radu

Članak 14.

(1) Radnici doma dužni su ponašati se pošteno i odgovorno prema svojim radnim obvezama i prema osobama s kojima dolaze u kontakt, štiteći imovinu i ugled Doma.

(2) Radnicima doma nije dopušteno koristiti sredstva i imovinu Doma za neodgovarajuće svrhe, osobnu korist, primati ili tražiti poklone i usluge od korisnika, roditelja/staratelja ili davati usluge čija bi svrha bila pribavljanje osobne materijalne koristi.

Načelo povjerljivosti i zaštite podataka

Članak 15.

(1) Nije dopušteno koristiti podatke pohranjene u evidencijama Doma radi stjecanja osobne koristi ili koristi trećih osoba.

(2) Radnici Doma obvezni su poštivati povjerljivost i osigurati zaštitu podataka za koje su saznali na radu ili u vezu s radom i davati ih na korištenje samo ovlaštenim osobama u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti podataka.

III. Profesionalnost odgajatelja i stručnih suradnika

Članak 16.

(1) Odgajatelji i stručni djelatnici dužni su u obavljanju neposrednog odgojno-obrazovnog rada postupati profesionalno, primjenjujući stručno znanje i iskustvo u radu u skladu s važećim propisima, poticati stvaranje pozitivnog stava prema profesiji i biti otvoreni za suradnju.

(2) Svaki odgajatelj i stručni radnik dužan je uključivati se u različite oblike stručnog usavršavanja, posebice onih organiziranih od Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

(3) U svrhu razmjene znanja i vještina te interdisciplinarnog pristupa odgoju svaki odgajatelj i stručni suradnik treba surađivati s kolegama u Domu i izvan njega.

(4) Odgajatelji i stručni suradnici trebaju ukazivati na nestručne tvrdnje povezane sa strukom izbjegavajući postupke koji bi podcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih, a svoje mišljenje o stručnim pitanjima mogu izreći na sjednicama stručnih tijela ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

III. Odnos prema korisnicima usluga

Članak 17.

(1) Radnici Doma dužni su etički i profesionalno pružati usluge korisnicima i primarno štititi interes Doma. Radnici Doma ne smiju u drugoj ustanovi ili trgovačkom društvu obavljati djelatnosti slične ili jednake djelatnostima Doma, kako ne bi došlo do sukoba interesa na štetu Doma.

(2) Aktivnost radnika Doma usmjerenja je prema etičkom i profesionalnom pružanju usluga korisnicima i taj odnos ne smije ugroziti niti jedan drugi interes ili namjera.

(3) U službenoj se komunikaciji radnici Doma služe hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. Po potrebi se u komunikaciji s pojedinim korisnicima i njihovim obiteljima može koristiti dijalekt hrvatskog jezika. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenog posla, radnik Doma se u službenoj komunikaciji može služiti i drugim jezikom i/ili pismom.

Članak 18.

(1) Odnos radnika Doma prema korisnicima usluga mora biti profesionalan, nepristran i u skladu s pravilima etičkog ponašanja.

(2) Radniku Doma je nedopustivo izražavanje bilo kakvog oblika nasilja nad korisnikom.

(3) Radnik Doma je podrška u korisnikovim životnim problemima, strahovima i nesigurnostima.

(4) Radnik Doma u dijalogu s korisnicima, mora poštivati principe nenasilne komunikacije.

(5) Radnik Doma vlastitim primjerom potiče korisnike na poštivanje kućnog reda Ustanove.

(6) Radnici Doma su za vrijeme obavljanja poslova u Domu i onih u vezi s radom Doma odjeveni prema zahtjevima profesije.

(7) Podaci o korisnicima – djeci, mladima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Doma smatraju se profesionalnom tajnom.

(8) U svrhu stručnih, analitičkih, supervizijskih, edukacijskih ili znanstvenih istraživanja ili postupaka moguće je koristiti određene kvantitativne ili kvalitativne podatke o korisnicima samo pod uvjetom da je njihov identitet zaštićen, da su oni lišeni osobnih ili drugih prepoznatljivih obilježja i to kada se odnose na korištenje tih podataka izvan ustanove, uz odgovarajuće opravdanje i dopuštenje.

(9) Moguće je objaviti afirmativne podatke o korisnicima u komercijalnim masmedijima, uz suglasnost roditelja ili skrbnika.

Članak 19.

(1) Na početku pružanja usluga radnici Doma upoznaju korisnika i roditelje s mogućnostima, načinom i opsegom skrbi koje će dobiti.

(2) Sve navedene informacije moraju se korisnicima pružati na način i u obliku koji je korisnicima dostupan i razumljiv.

(3) Korisnika ili člana obitelji na zahtjev se mora upoznati s podacima o korisniku koji se u Domu vode, na način primjereno dobi te na način da mu se primjereno interpretira sadržaj koji ga zanima. Korisniku, a ni članu njegove obitelji ne daje se na uvid službena dokumentacija koja nije izričito adresirana na njega.

IV. Odnos radnika Doma prema medijima i javnosti

Članak 20.

(1) U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Dom, svaki radnik treba iznositi stajališta Doma u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, odredbama Etičkog kodeksa i Statuta Doma te paziti na osobni ugled i ugled Doma.

(2) Pri davanju informacija potrebno je posebno voditi računa o zaštiti privatnosti i interesima korisnika te poštivanju poslovne tajne.

V. Međuljudski odnosi kolega

Članak 21.

(1) Međusobni odnosi radnika Doma temelje se na uzajamnom poštivanju, povjerenju, suradnji, pristojnosti i strpljenju.

(2) Radnici Doma međusobno razmjenjuju mišljenja i informacije o pojedinim stručnim pitanjima.

(3) Radnici Doma uvažavaju razlike u mišljenjima i praksi svojih kolega, te mogu izraziti i svoje kritičke stavove ali na odgovoran, argumentiran i prikladan način, razmotrivši prethodno sve okolnosti svake pojedine situacije. Maksimalno uvažavaju i njeguju kolegijalni pristup.

(4) Radnik Doma koji uoči kršenje odredbi ovoga Kodeksa dužan je upozoriti na to svoga kolegu na kolegijalan i korektan način.

(5) Ukoliko se kršenje Kodeksa ne može riješiti na kolegijalan način, a radnik Doma je prije toga pokušao druge mogućnosti razrješavanja problema kršenja ovog Kodeksa, dužan je o tome pismeno izvjestiti osobu za zaštitu dostojanstva radnika.

VI. Odnos prema instituciji

Članak 22.

(1) Radnici i korisnici Doma dužni su poštivati hijerarhiju zvanja, ovlaštenih pojedinaca i organa u Domu.

(2) Ucjene, pritisci, mito, korupcija, pogodovanje i svi drugi oblici nečasnih utjecaja koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u odgoju.

(3) Radnici se obvezuju usvajanjem načela Etičkog kodeksa na njihovo dosljedno provođenje uvijek i isključivo u interesu ugleda Doma, svog ugleda i dostojanstva kao i ugleda i dostojanstva korisnika.

VI. Pritužbe na nepoštivanje Etičkog kodeksa

Članak 23.

(1) Korisnici usluga i radnici Doma mogu se pisanim putem obratiti ravnatelju Doma i ukazati na ponašanje radnika i drugih osoba koje su protivne odredbama ovog Etičkog kodeksa.

(2) Ravnatelj Doma imenuje osobu za zaštitu dostojanstva radnika.

(3) Primarna uloga ove osobe pri pojavi etičkih dilema je usmjerenje i savjetovanje radnika i korisnika.

(4) Tek u iznimnim situacijama ravnateljica može provesti odgovarajući postupak te po njegovu završetku donijeti odluku o izricanju mogućih sankcija.

(5) Osoba za zaštitu dostojanstva radnika štiti dostojanstvo radnika Doma od uznemiravanja i spolnog uznemiravanja. Razmatra eventualne pritužbe te o njima obavještava ravnateljicu Doma. Odgovor na pisani pritužbu daje se u pisanim obliku

u roku od 15 dana od dana službenog podnošenja pritužbe (ako Zakonom nije drugačije određeno).

(6) Prije davanja odgovora, ravnateljica Doma zatražit će pisano očitovanje radnika protiv kojega je upućena pritužba ili provesti odgovarajuće postupke, ako je pritužbu uputila osoba izvan doma.

(7) Ravnateljica Doma može, po potrebi, pokrenuti postupak zbog povrede radne obveze utvrđene zakonom, statutom Doma, Etičkim kodeksom ili drugim propisom.

VII. Upoznavanje radnika s Etičkim kodeksom

Članak 24.

(1) Ravnateljica Doma, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je sve radnike upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

(2) Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa, te se istoga pridržavati.

(3) Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda ne opravdava neetično ponašanje.

VIII. Javnost Etičkog kodeksa

Članak 25.

(1) Etički se kodeks ističe na vidnome mjestu u Domu.

(2) Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i korisnik Doma.

IX. Stupanje na snagu

Članak 26

Ovaj Etički kodeks objavljuje se na oglasnoj ploči Doma dana 28. ožujka 2019. godine i stupa na snagu osmoga dana od dana objave.

Klase: 035-05/19-01/1

Ur.broj: 2168-406-19-4

Pula, 28. ožujka 2019. godine

Ravnateljica:

Anica Idžaković, profesor pedagogije